

DIAMO

OBČASNÍK

ROČNÍK XIV (XXXI)

ČÍSLO 7

ČERVENEC 2009

Čištění podzemních vod na skládce nebezpečných odpadů v Pozd'átkách

Čištěním podzemních vod byla na skládce v Pozd'átkách u Třebíče zahájena předsanační opatření. Zprovozněním neutralizační stanice dochází k zamezení přímé kontaminace vytékajícími skládkovými vodami a k vytvoření podmínek pro vlastní sanaci skládky.

Podzemní vody znečištěné výluhy z uložených odpadů jsou průběžně odčerpávány z šachtic drenážního systému skládky do akumulací nádrže o využitelném objemu 25 m³. Snížení jejich znečiš-

měr 2,3 x 2,3 x 6,5 m), které jsou navzájem propojeny flexibilními hadicovými propoji a kabelovými přípojkami. Modul č. 1 je vybaven míchacími nádržemi a dávkovacími čerpadly pro přípravu a dávkování chemikálií. Základem modulu č. 2 jsou čtyři mechanicky míchané reaktory určené k provádění chemických reakcí. Modul č. 3 slouží k odvodnění kalu vzniklého při chemických reakcích. V modulu je umístěn kalolis s tlakovým čerpadlem a zásobníkem kalové suspenze odčerpávané z la-

kováním vápenné suspenze ve dvou krocích upravena hodnota pH tak, aby došlo k vysrážení iontů těžkých kovů do formy nerozpustných hydroxidů (konečná hodnota v rozmezí 8,5–10). Ve dvou reaktorech současně probíhá i oxidace tlakovým vzduchem. Takto upravená voda je přečerpávána do lamelového usazovacího za účelem oddělení a zahuštění vzniklého kalu. Pro urychlení sedimentace je z modulu č. 2 dávkován na vstup do lamelového usazovacího roztok flokulantu. Zahuštěný kal z usa-

kontaminovaných podzemních vod. Část této vody je možné používat i pro přípravu chemikálií v modulu č. 1.

Průtok čisté vody technologií a hodnoty pH neutralizace budou voleny podle vstupního znečištění vod tak, aby kvalita vyčištěných vod odpovídala navrženým přípustným hodnotám.

Odvodněný kal je shromažďován v uzavřeném kontejneru a následně bude předáván k likvidaci oprávněné firmě.

Kontejnery mobilní čistírny vod umístěné na panelové ploše skládky nebezpečných odpadů v Pozd'átkách

tění na povolené limity je zajišťováno v technologii mobilní čistící stanice. Pro čerpání znečištěných podzemních vod za účelem snížení jejich znečištění a k jejich následnému vypoštění do těchto vod vydal souhlas OLVDH KÚ kraje Vysočina.

Technologie mobilní čistící stanice je umístěna ve třech uzavřených ocelových kontejnerech (roz-

melového usazovacího umístěného vně kontejneru. Jednotlivé moduly jsou vybaveny samostatnými programovatelnými řídicími automaty a prvky měření a regulace (měření pH, průtoku, hladin apod.).

Znečištěné podzemní vody jsou z akumulací nádrže čerpány nastaveným průtokem do modulu chemických reakcí. V reaktorech je řízeným dáv-

kováním je odčerpáván do zásobníku suspenze v modulu č. 3 a odvodňován na kalolis. Filtrát z kalolisu je odčerpáván do zásobní nádrže vyčištěných vod, současně sem natéká i vyčistěná voda z usazovacího.

Upravená podzemní voda je z nádrže odváděna zpět do drenážního systému pod místem čerpání

Souběžně s čištěním podzemních vod probíhají přípravy podkladů k žádosti o dotaci z fondů EU podle schváleného harmonogramu. V září 2009 bude žádost o dotaci předložena MŽP ČR.

Ing. Jaromír Chocholáč
o. z. GEAM Dolní Rožinka

Další příspěvek pracovníků DIAMO, s. p., o. z. ODRA široké hornické veřejnosti k historii dobývání.

V OKR je černé uhlí dobýváno více než 200 let. Již v počátcích hornické činnosti na ložisku rozlišovalo tehdy platné horní právo fázi průzkumu, označovanou jako „kutání“, od následného dobývání. Až v případě pozitivního kutání, nafárání uhlé slaje jamou nebo štolou, mohl kutě požádat o udělení jedné nebo více důlních propůjek, které zakládalo právo na dobývání. Propůjčka byla nehmotným majetkem ve vlastnictví těžaře.

Zde si již můžeme připomenout, co vlastně staré důlní dílo (SDD) je a kdo za něj nese zodpovědnost. Dle odst. 1 § 35 zákona 44/1988 Sb. ze dne 19. dubna 1988 o ochraně a využití nerostného bohatství (Horní zákon) se pod pojmem „staré důlní dílo“ rozumí důlní dílo v podzemí, které je opuštěno a jehož původní provozovatel ani jeho právní nástupce neexistuje, nebo není znám.

Mezníkem pro zařazení jednotlivých dolů i jam do skupiny starých důlních děl bylo znárodnění dolů v roce 1945. Dne 24. října 1945 byly dekretem č. 100 znárodněny zestátněním, mimo jiné, i podniky provozované podle Horního zákona. Vláda České republiky pak svým rozhodnutím ze dne 16. 11. 1945 zřídila k 1. lednu 1946 ústřední orgán pro hornictví – Československé doly, národní podnik.

Všechny zaniklé doly, jakož i jednotlivé jámy a štoly, které nebyly k 1. 1. 1946 převzaty do správy tohoto nově ustaveného národního podniku, jsou považovány za stará důlní díla (SDD). Zbývající likvidované doly, uzavřené po 1. 1. 1946 a jejichž provozovatel nebo právní nástupce je znám, jsou zařazeny do skupiny opuštěných důlních děl (ODD).

V praxi to znamená, že v případě SDD se jedná hlavně o důlní díla, která byla provozována, likvidována či opuštěna v údobí nejstarší hornické činnosti, tj. v době kutacích prací a štolového dobývání. V dnešní době jsou SDD v OKR potenciálním zdrojem rizik, kterými jsou zejména nekontrolovatelný výstup metanu na povrch a případné propady terénu v jejich okolí. Podle

Katalog starých důlních děl v OKR

ustanovení odst. 4 a 5 § 35 Horního zákona zabezpečí Ministerstvo životního prostředí České republiky (MŽP ČR) v nezbytném rozsahu zajištění nebo likvidaci těch SDD a jejich následků, která ohrožují zákonem chráněný obecný zájem. Současně MŽP ČR podrobněji upravilo obecně závazným právním předpisem způsob zjišťování SDD a vedení jejich registru Českou geologickou službou – Geofondem.

Práce na vytvoření Katalogu jam, štol a dolů v OKR, evidujícím důlní díla ústící na povrch, začaly kolem roku 1995, kdy bývalý vedoucí ODMG (odboru důlního měřictví a geologie) na Dole Vítezný únor v Ostravě Ing. Jaroslav Klát s pracovníky své firmy Banský výzkum, poradenství a ekologie začal shromažďovat údaje o starých důlních dílech v ostravsko – karvinském revíru. Výsledkem pak bylo tištěné vydání katalogu starých důlních děl. Vzhledem k velkému počtu jam a štol bylo do roku 1998 vytvořeno celkem 15 dílů katalogu (13 dílů pro jámy a 2 díly pro štoly) podle geografického uspořádání v ostravsko – karvinském revíru.

Účelem rozsáhlého katalogu bylo poskytnout krátkým textem a grafickým zobrazením hlavní in-

formace o sledovaných jamách formou 4 listů pro každou jámu nebo štolu. Jednalo se o následující údaje:

- pasport SDD (textový list s hlavními údaji o jámě nebo štolě),
- orientační plán zájmového území s vyznačením polohy SDD,
- katastrální snímek se zakreslením polohy SDD,
- fotodokumentace místa polohy SDD.

Tyto zpracované katalogy pak byly hlavním podkladem a zdrojem informací pro činnosti na dohledávání, zajišťování nebo likvidaci starých důlních děl. Vlastní práce na zajišťování nebo likvidaci starých důlních děl, pod záštitou MŽP ČR, byly zahájeny v roce 1999 a pro stará důlní díla v OKR prakticky ukončeny koncem roku 2007. Zajišťováním a likvidací SDD se v uvedeném období zabývaly organizace VVUÚ, a. s. Ostrava – Radvanice, OKD – DPB Paskov, a. s., UNIGEO Ostrava, a. s., a DIAMO, s. p., o. z. ODRA.

V rámci těchto zajišťovacích prací a likvidací SDD byly získány nové poznatky a údaje o důlních dílech, kde v první řadě byl brán zřetel na upřesnění skutečné polohy vlastních SDD. Těmito

novými obdrženy informacemi ztracely dříve zpracované katalogy svou aktuálnost. Po zhodnocení dílčích informací byl dán podnět k vypracování nového katalogu starých důlních děl v OKR, který by již v sobě zahrnoval inovaci a aktualizaci původních údajů. Tyto údaje by se sebou nesly všechny důležité informace, týkající se provedených prací u předmětného díla, včetně aktuální fotodokumentace skutečného místa vyústění a způsobu jeho zajištění.

Nový katalog starých důlních děl byl zadán odstěpnému závodu ODRA k vypracování Ministerstvem životního prostředí ČR, odborem ochrany horninového a půdního prostředí, na základě dodatku dříve uzavřené smlouvy o dílo, řešící zajišťování nebo případnou likvidaci SDD v období let 2004 až 2007. Práce na katalogu byly zahájeny na jaře roku 2008 a ukončeny jeho předáním MŽP ČR v lednu 2009. Na státním podniku DIAMO, o. z. ODRA, se na těchto pracích podílel pracovník odboru Bezpečnosti hornické krajiny, důlní projektant Karel Stoklasa.

Nově zpracovaný katalog obsahuje celkem 476 starých důlních děl, nacházejících se v ostravské, petřvaldské a karvinské dílčí pánvi. Všechna tato důlní díla byla v letech 1999 až 2007 zahrnuta do programu rekognoskace, zajišťování nebo likvidace, jehož výstupem byla i závěrečná zpráva o každém důlním díle. Pro získání údajů do nového aktualizovaného katalogu OKR bylo nutno prostudovat jednotlivé závěrečné zprávy SDD a porovnat je s údaji starých dílů katalogu Ing. Kláta. Každé SDD pak vyžadovalo zpracování všech existujících a dostupných dokladů do digitální podoby. Všechna takto digitalizovaná data byla postupně shromažďována v ucelené databázi uživatelského prostředí programu Microsoft Office Access pro snadný a rychlý přístup k jednotlivým informacím a rozdělena do následujících skupin údajů jednotlivých SDD:

- identifikační list se všemi známými a dohledanými údaji o jámě nebo štolě,
- mapovou přílohu obsahující výsek povrchové

Krásnohorský rudní revír se nachází ve středních Čechách v jihovýchodní části okresu Příbram nedaleko Orlické přehrady. Geologickou stavbu revíru tvoří granitoidní horniny středočeského plutonu, východní hranice je vymezena horninami

severovýchodně od Milešova. Vyvíjí se soukromé podnikání, což má za následek časté přerušování kontinuity dolování a změnu vlastníků jednotlivých dolů. V r. 1871 koupil doly Emanuel Kittl z Prahy, který je nákladem 200 000 zlatých

nými z jámy Marie v úrovni 5. p. (220 m pod povrchem) a ražbou průzkumných chodeb na stolovém obzoru cca v úrovni 2. p. jámy Marie. Báňské práce prováděly Rudné doly Příbram, geologický sled a řízení, geochemické vzorkování, apod. pro-

Odval jámy Marie

Proudkovická stola

metamorfovaného ostrova sedlčansko-krásnohorského a na severozápadu probíhají horniny jílovského pásma. Převažující horninou oblasti je porfyrický, biotiticko-amfibolický granodiorit, vyrostlice tvoří především červený, tlustě tabulovitý draselný živec. V oblasti žilných hornin zcela převažují lamprofyry typu minety.

Historie dolování zlata v Krásnohorském revíru lze z hlediska úspěšnosti dolování rozdělit do čtyř etap: 11. – 15. století, 16. – 18. století, 19. století – do r. 1923 a poválečné období až do r. 1992. V poslední éře těžby byl provoz Krásná Hora organizačně začleněn do Důlné úpravenského závodu (DÚZ) Rudných dolů Příbram, státní podnik. Jako hornickou zajímavost lze uvést, že z krásnohorského zlata byla za vlády Karla IV. zhotovena česká královská koruna, korunovační klenot.

V 11. – 15. století byla v počátcích dolování většina prací prováděna rýžováním na rozsypech, které vznikly rozpadem výchozů zlatonosných žil. Později se přešlo ke sledování výchozů zářezy a mělkými šachticemi o hloubce do 20 m.

16. – 18. století lze jej charakterizovat jako období bezúspěšných pokusů o obnovení dolování v Krásnohorském rudním revíru.

19. století – 1923: Pro počátek tohoto období je charakteristické, že nenavazuje na staré hornické práce, ale rozvíjí se na náhodně odkrytých antimonových ložiskách vyoraním jaderných kusů antimonu

zmodernizoval zavedením strojních zařízení a výstavbou provozních budov, čímž značně zvýšil produktivitu důlních, úpravenských i hutních prací. V tomto období dosáhly doly značného rozvoje, důlní podnik zaměstnával 250 horníků a výkon úpravny činil 700 Ctr (56 kg) rubaniny za 24 hodin. Ruda byla velmi čistá, což dokladuje, že pro světovou výstavu ve Vídni v r. 1873 byl vylomen blok čistého antimonu o váze 700 kg. Dcerou majitele dolů Emanuela Kittla byla slavná operní pěvkyně Ema Destinová, po níž je pojmenován jeden z dolů (jáma s odvodňovací štolou) Krásnohorského rudního revíru. V roce 1923 byly veškeré těžební práce zastaveny v důsledku poklesu cen antimonu a zlata a kvůli zvyšování nákladů výroby s rostoucí hloubkou dolů.

1923 – 1992: V r. 1941 bylo rozhodnuto o obnovení průzkumných prací v této oblasti. Práce probíhaly do r. 1957 a byly prováděny Rudnými doly Příbram, od r. 1952 Západočeským rudním průzkumem se sídlem v Praze. Na jámách Nová, Marie, Otto a Milan bylo celkem vyhloubeno 315 m, vyraženo 11 933 bm sledných chodeb a překopů a 602 m kominů. Po ukončení těchto prací byl proveden výpočet zásob k datu 1. 6. 1956.

Poslední období báňské činnosti v oblasti Krásné Hory bylo zahájeno průzkumnými pracemi v r. 1974 provádě-

váděla Geoindustrie. Ověřovací ražby cca v úrovni 2. p. jámy Marie (štola Proudkovice) potvrdily již známý rozsah historických prací, nové rudní úložky nebyly

HISTORIE DOLOVÁNÍ ZLATA U KRÁSNÉ HORY

ověřeny. Při těchto pracích bylo celkem vyraženo 4 391 bm chodeb, 2 140 m maloprofilových podzemních vrtů a 82,6 m kominů. Průzkumné práce v úrovni 5. p. (jáma Marie) ověřily pokračování žilných pásem, avšak v nerudním vývoji. Jediným pozitivním výsledkem bylo zachycení bohatého Au zrudnění ve východní části Krásnohorského pásma a žily zlatonosného křemene s antimonem v oblasti pásma Brtevník. Z důvodu nebezpečí průvalů vod ze starší jámy Otto byly další průzkumné práce v této nadějně

Ohražená jáma Nová

Katalog starých důlních děl v OKR

DOKONČENÍ ZE STR. 1

mapy s vyznačením polohy SDD a dále výšek katastrální mapy s přesným zakreslením SDD včetně bezpečnostního pásma,

- územní rozhodnutí o stavební uzavěře, pokud bylo vydáno,
- doklad o povolení hornické činnosti OBÚ v Ostravě k zajištění SDD nebo jiný doklad státní báňské správy, schvalující provedené práce, pokud bylo SDD zajištěno,
- doklad o převzetí parcely vlastníkem po ukončení prací,
- výkres se schematickým znázorněním způsobu zajištění nebo likvidace SDD, pokud bylo provedeno,
- přílohu s fotodokumentací místa skutečné polohy a způsobem zajištění SDD.

Dále byla vytvořena pro rychlou ori-

entaci a přehled široké škály dat přehledná sestava, rovněž rozdělená do logických skupin dat, v programu Microsoft Office Excel. Vzhledem k velkému množství a rozsahu textových a obrazových příloh nebyl zatím katalog, po dohodě se zadavatelem – Ministerstvem životního prostředí ČR, tištěn, ale ponechán pouze v digitální podobě v uživatelských programech a zadavateli předán na DVD nosičích.

Na závěr můžeme říci, že bylo vytvořeno profesionální dílo, které ještě po dlouhou dobu bude sloužit budoucím generacím zabývajícím se problematikou hornictví v České republice, konkrétněji dobýváním černého uhlí v OKR. A my se můžeme těšit na brzké zpřístupnění dat tohoto katalogu na internetových stránkách České geologické služby – Geofondus.

Ing. Kamil Šperlín

oblasti zastaveny. Výše uvedené prů-

zkumné práce byly ukončeny v r. 1983 a navázala na ně ražba pokusné dobývky. V období let 1984 – 1989 byla současně s těžbou prováděna průzkumná akce za účelem ověření hloubkového rozsahu rudních sloupů Krásnohorského pásma. Průzkumné práce byly provedeny z nově vyhloubené slepé jámy v úrovni 7. p. a potvrdily pouze vyhluchnutí již známých rudních čoček. V r. 1986 byla zahájena těžba Au – Sb rudnin v rudních sloupech jámy Marie a jámy Nová v úrovni od 2. p. směrem do hloubky k 6. p. až do r. 1992,

kdy byla těžba k datu 31. 3. 1992 ukončena. Z ložiska byla vytěžena zhruba polovina známých bilančních zásob. Objem těžby z období let 1983 – 1992 činil 415,94 kilogramů zlata (Au) a 1 480,77 tun antimonu (Sb).

Ve stávající době provádí DIAMO, s. p., o. z. SUL Příbram každý rok kontroly opuštěných důlních děl a stability povrchu. V posledních letech došlo pouze k sesednutí zásypu větracího kominu M2/K-1 a ke vnikání nepovolaných osob do Proudkovické štoly. Naše poslední kontrola, provedená na jaře 2009, žádné závady ne zjistila.

Petr Kopečný
a Jaroslav Sedláček

Jáma Otto

Ověřování vlastností a interakcí horninového prostředí v oblasti neovlivněné chemickou těžbou uranu

V oblasti Stráže pod Ralskem byly při dobývání uranu použity dvě metody dobývání. Metoda hlubinného dobývání a metoda podzemního loužení „in situ“ (ložiska Stráž pod Ralskem – důl chemické těžby). Exploatací dvou rozdílných metod dobývání na malém území došlo během těžby uranu k velkému ovlivnění horninového prostředí, a to hlavně podzemních vod. Na konci roku 1995 bylo ukončeno vtlačení technologických roztoků do vyluhovacích polí dolu chemické těžby a začátkem roku 1996 byl důl převeden do sanačního režimu. V roce 1997 byl na základě rizikové analýzy stanoven předběžný cílový parametr sanace. V roce 2006 byly zahájeny ověřovací práce pro stanovení konečného cílového parametru sanace. V rámci ověřovacích prací byl odvrtný jadrový vrt MIPC-24.

Vrt MIPC-24 se nachází cca 2,5 km JZ od Mimoně (Liberecký kraj, okres Česká Lípa, k. ú. Boreček). Vrt byl situován v předpolí ložiska Stráž pod Ralskem (plocha s odvrtnými geologicko-průzkumnými vrty v síti 800 x 500 m), ve směru předpokládaného proudění zbytkových technologických roztoků po ukončení sanace následků po chemické těžbě uranu, s cílem získat informace o složení nealterovaného horninového prostředí cenomanského souvrství.

Vrt MIPC-24 byl odvrtný v oblasti, ve které je dle matematického modelu v budoucnosti (po ukončení sanace a po ustálení piezometrické úrovně podzemní vody cenomanské zvodně na původních hodnotách) možné předpokládat přetok z cenomanské zvodně do zvodně turonské.

Vrtné práce byly zahájeny 18. srpna 2008. Konečná odvrtná hloubka vrtu je 226,2 m. Vrt byl zapažen do hloubky 220,0 m pažnicemi z materiálu PEHD

o vnějším průměru 110 mm s perforací usazenými v intervalu 192,5 – 208,1 m. Mezikruží bylo od konečné hloubky do hloubky 190,0 m zaplněno kačirkem frakce 3/6 mm, následoval pískový límeč v intervalu 190,0 – 188,0 m a mezikruží od hloubky 188,0 m až po ústí vrtu bylo zacementováno. Vrt byl propláchnut 10 m³ technické vody a byl z něj odebrán vzorek na chemický rozbor. Ústí vrtu bylo zajištěno ocelovou chráničkou a osazeno betonovým soklem, zhlaví vrtu bylo opatřeno víkem a vrt byl řádně označen indexem vrtu. Vrtné práce byly ukončeny 4. října 2008.

V rámci vrtání bylo odjádrováno celé souvrství cenomanu a část permských prachovců a jílovců v intervalu 163,3 až 226,2 m, celkem 62,9 m s výnosem jádra 83 %. Celkem bylo na jádře vyčleněno 18 dokumentačních intervalů (stejných litologických typů hornin) a tyto litologické typy byly dále rozčleněny na 182 intervalových vzorků. Intervalové vzorky byly dále děleny na další malé vzorky (celkem více než 600 vzorků jádra). Po geologické dokumentaci jádra byly odebrány vzorky k následujícím analýzám a zkouškám:

- ke zpracování v laboratoři o. z. TÚU bylo odebráno 51 vzorků k separaci pórů vod s vyhodnocením efektivní porovitosti a stanovení chemismu pórů vod (pH, Eh, vodivost, SO₄²⁻, RL, HCO₃⁻, Fe_{celk}, NO₃⁻) a dále (Ca, Al, Na, K, Mg, F, Si);
- 100 vzorků ke zjištění fyzikálních vlastností: celková vlhkost, objemová hmotnost, zdánlivá hustota pevných částic, celková porovitost, index nasycení;
- 37 vzorků na zjištění horizontální a 21 vzorků na zjištění vertikální hydraulické vodivosti;

- k externímu zpracování bylo předáno 158 vzorků na provedení silikátové analýzy (SiO₂, Al₂O₃, TiO₂, K₂O, Fe₂O₃, CaO, MgO, FeO, C_{org}, C_{anorg}, S (pyrit), S (SO₄), ztráta žiháním (ÚNS Kutná Hora);
- 51 vzorků bylo předáno na petrografický rozbor (celková porozita a stanovení distribuce pórů, stanovení měrné hmotnosti horniny a jejího skeletu, stanovení specifického povrchu horniny, měření hydraulické vodivosti pro vodu v horizontálním a vertikálním směru. (SIM-GEO Brno);
- 64 vzorků bylo předáno ke komplexní mineralogické analýze s cílem ověřit obsahy karbonátů, sulfidů, sulfátů, hydroxidů železa a manganu (goethit, ferrihydrit, hematit atd.), gibbsitu a dalších fází Al, kaolinitu, TOC, TIC a k provedení strukturální a fázové analýzy s cílem posoudit dostupnost potenciálně reaktivních minerálů pro podzemní vodu a zbytkové technologické roztoky (MUNI Brno);
- separovaná pórůvá voda ovlivněná oxidací pyritu byla předána ke zjištění obsahu As, Be, Cr, Mn, Ni, Tl, V a Zn (ALS, Česká Lípa);
- 17 ks strukturálně zachovalého jádra z horizontu fukoidových pískovců (z toho 8 ks o celkové délce jádra 203 cm bylo předáno ÚJV Rež) a jediný zachovalý sloupek horniny délky 15 cm z horizontu rozpadavých pískovců pro laboratorní ověřovací práce;
- pro další experimentální práce a pro zachování hmotné dokumentace bylo uloženo 153 ks reprezentativních vzorků vrtového jádra.

Na obrázku je znázorněn litologický profil vrtu MIPC-24 s intervalem perforace a obsah majoritních minerálních fá-

zí (výpočet ze silikátové analýzy) v hornině.

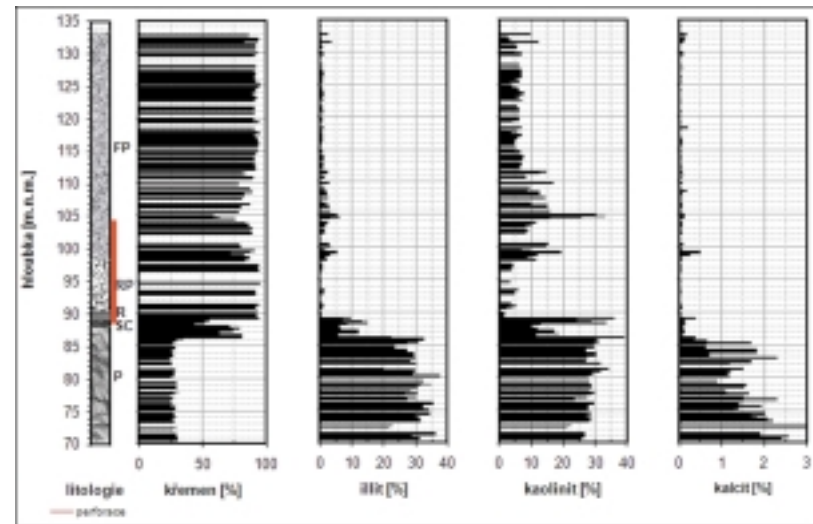
Z prvních výsledků vyplývá, že cenomanský kolektor má v důsledku absence karbonátů malou neutralizační kapacitu horninového prostředí vůči zbytkovým technologickým roztokům. Neutralizační kapacita cenomanského kolektoru bude dána obsahem silikátových minerálů (illit, muskovit atd.) a iontovýměnou kapacitou. Výsledky všech analýz a zkoušek budou známy v průběhu roku 2009 a budou vstupními daty pro hydrochemické modelování a modelování reaktivního transportu s využitím modelu PHREEQC a modelu PHAST. Cílem je navrhnout koncepční model probíhajících hydrogeochemických interakcí a posoudit vhodné možnosti nu-

merické simulace reaktivního transportu zbytkových technologických roztoků, pokud možno tak, aby je bylo možné integrovat do stávajících modelů používaných na DIAMO, s. p., o. z. TÚU.

Na vrtu byla provedena gama karotáž pro zjištění obsahu radioaktivních látek. Horninové prostředí v okolí vrtu MIPC-24 neobsahuje těžitelné množství uranu. Vrt byl po odvrtní zařazen do pravidelného monitoringu. Vrt je osazen automatickou stanicí NOEL-ALA pro měření piezometrické úrovně podzemní vody s četností 1x za hodinu. 1x za rok bude na vrtu provedeno geofyzikální měření metodou indukční karotáže a vrt bude ovzorkován.

Mgr. Vladimír Ekert

Vertikální profil obsahu minerálních fází v hornině (výpočet ze silikátové analýzy)

FP – fukoidové pískovce
RP – rozpadavé pískovce
R – rozmyty

SC – sladkovodní cenoman
P – perm

ODBORY

ZDE UVEDENÉ MATERIÁLY
VYJADŘUJÍ NÁZORY ODBORÁŘŮ
A NEMUSEJÍ SE SHODOVAT
S NÁZORY REDAKCE

Poslední pracovní farání

Pod režijní taktovkou vedení o. z. ODRA došlo v pátek 29. 5. 2009 k netradičnímu „poslednímu farání“ Ing. Radomíra Tabáška. Před polednem

působení v hornictví vyšlapal cestu a zanechal nesmazatelnou stopu. To, co kolem sebe šířil, byla kromě odbornosti přirozená autorita a skvělý nadhled. Mezi havířskými bardy vyčnívala jeho osoba v lidskosti a schopnosti naslou-

Ing. Tabáček

se s ním přišli symbolicky pozdravit spolupracovníci a kamarádi. Po bezprostředním vyfarání ve stylu „konec těžby“ jej přivítalo bouřlivé publikum a svým hlasitým „bravooo“ a potleskem jakoby našeho „hlavního“ katapultovalo do „siné osobnosti“. Bylo to spontánní setkání s nostalgickým nádechem. Vždyť po dobu svého třiáctiletého

chat. Do zaslouženého odpočinku odchází také Radek – gentleman.

Do podzimu života Vám, pane Ing. Radomíre Tabášku, přejeme jarní sluníčko, zdraví, štěstí, lásku a optimismus.

Zdař Bůh!

Miroslav Ševčík

PS: Při cestě kolem máš dveře kdykoliv otevřené.

Vartenberské kulturní léto 2009

Stejně jako tomu bylo v loňském roce, ozije zámecké nádvoří ve Stráži pod Ralskem folkovou hudbou a filmem. Na přelomu července a srpna letošního roku budou opět po setmění a za příznivého počasí na zámeckém nádvoří v pátečních nebo sobotních večerech probíhat filmová promítání e-cinema. Přesné termíny a program promítání filmů pod širým nebem nejsou v době uzávěrky tohoto vydání ještě pevně stanoveny. Sledujte, prosím, program kina, plakáty či internetové stránky www.sporop.cz, na kterých bude včas program zveřejněn.

„Vartenberské kulturní léto 2009“ bude zahájeno koncertem kapely Žalman & spol., která vystoupí na nádvoří zámku ve Stráži pod Ralskem v pátek 24. 7. 2009 ve 20 hodin. Závěr bude patřit kapeli Hop Trop. Ta vystoupí na nádvoří zámku v pátek 14. 8. 2009 ve 20 hodin. Vstupenky na koncerty v ceně 80,- Kč

budou včas k dispozici na informačním centru ve Stráži pod Ralskem.

Skupina Žalman & spol. hraje ve složení Pavel Lohonka (kytara, zpěv), Jindřiška Petráková (flétny, perkuse, zpěv), Jan Brož (kytara, zpěv) a Petr Novotný (baskytara, klávesy, zpěv). Na koncertu zazní i písně jako Ranní session s beaujolais, Kdo ti zpívá, Svatý koně z Arranu či Ho ho Watanay.

Skupina HOP TROP hraje už 23 let ve složení - Ladislav Huberták Kučera, Jaroslav Samson Lenk a Jaromír Šroub Vondra. Připomínám jejich písničky: Amazonka, Tři kříže, Jonatán a také vodácké písničky, které vznikly spoluprací souboru se známým spisovatelem Zdeňkem Šmidem.

Tímto zveme všechny milovníky dobrých filmů a dobré hudby na nádvoří zámku ve Stráži pod Ralskem.

Ing. Jiří Mužák, Ph.D.

Společnost pro rozvoj Podralska, o. p. s.

Laguny, drén v rafinérii a odval Heřmanice

O sanaci lagun Ostramo po bývalé rafinérii a sanaci doutnající haldy Heřmanice, na kterých se DIAMO, s. p. o. z. ODRA v Ostravě podílí, tiskněme převážně odborné články, s popsáními technologickými postupy a řadou přesných údajů.

Cílem mé návštěvy 5. června v Ostravě, je zachytit probíhající práce v reportážní zkratce. Doprovázejí mne Ing. Kamil Prokeš, specialista inženýringu sanací a Dr. Ing. Petr Jelínek, vedoucí odboru ekologie. Na laguně R 2 právě probíhá neutralizace in situ, tedy v místě. Pracuje zde hydraulické míchací zařízení umístěné na rameni pásového bagru, ALLU PM 500. U něj stojí ALLU PF 7+7, což je mobilní zásobník a současně tlakový dávkovač vápna s dvěma kontejnery, každý o objemu 7 m³. Vápno se zamíchává do obsahu

laguny, tzv. sludge a dochází k neutralizaci.

Co je nového? Je zřetelný rozdíl hladin, mezi lagunou R3, kde na zaolejované hladině plavou polystyrenové desky spojené dráty, zabraňující přistávání vodních ptáků. Hladina na laguně R2 je světlejší a je níže, část zde uloženého sludge byla přepracována na alternativní palivo TPS NOLO a odvezena. Míchač ale už stojí několik metrů uvnitř laguny. Jakým způsobem se bude dál obsah zhruba 5 metrů hluboké laguny neutralizovat a posléze těžit?

Ing. Prokeš: „Při zkušební výrobě 40 000 t paliva, která byla ukončena 28. 2. 2009 se bohužel nepotvrdil původní záměr, který počítal s tím, že se celý stabilizační systém ALLU bude mo-

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 4

Schůzka zástupců odborů

Dne 4. 6. 2009 proběhla první schůzka zástupců závodních výborů Základní odborové organizace Střediska sociálních služeb (dále jen ZOOSSS) a Základní organizace odborů pracovníků Chemické těžby (dále jen ZOOPCHT) za účelem zahájení jednání o sloučení odborů v rámci o. z. TÚU. Jednáním byl pověřen závodní výbor ZOOSSS již na své výroční konferenci.

Ze schůzky vyplynulo, že ZOOSSS prakticky ukončí svou existenci a ZOOPCHT převezme veškeré členy, právní vztahy a hospodaření s prostředky. Dále pak všechny nové členy zahrne do svých zvyklostí, a to bez omezení, které se v něčem týká nově přichozících. Základní otázkou sloučení, jako je finanční vyrovnání členů (zbývá dovýplatit podíl z prodeje RS Metuje), právní ukončení činnosti zanikající organizace,

kroky nutné k oznámení všem dotčeným úřadům a vhodný termín pro sloučení, byly prakticky dohodnuty. Předseda ZOOSSS vznesl dotaz, zda by nebylo vhodné původně zamýšlený termín v půli roku 2009 posunout na vhodnější termín, a to 31. 12. 2009.

Závodní výbor ZOOSSS se tak chce ještě podílet na nejdůležitějších otázkách druhé poloviny roku 2009, a to jednání o nové kolektivní smlouvě na roky 2010 - 2013 a zejména na jednání, která vyplynula z příkazu ředitele o organizačních změnách. Tak, jako mnoho z vás, i naše kolegyně a kolegy čeká v některých případech nepříjemná účast na jednáních, která se budou týkat naplnění závěrů systémového auditu. Nechceme tak kolegy, kteří ještě nemohou podrobně znát situaci našeho střediska, vystavit jednáním, na kterých se budou mnohdy podrobně řešit

provozní záležitosti. ZOOSSS tak může dokončit program vyplývající z výroční konference, může řádně bez zbytečných termínových stresů připravit veškeré podklady a vypořádat se finančně se svou členskou základnou. Zástupci ZOOPCHT proti tomuto nic nenamítali a tak je nyní otevřená cesta pro společnou přípravu sloučení, aby členové zanikající organizace nezůstali bezprizorní.

Závěrem jen malé povzdechnutí. Trochu nás mrzí, že tento nápad zůstal osamocen a že se další minoritní organizace nepřidaly. Je to samozřejmě věc každé z nich, ale v takto napjaté době zůstat malým bodem uprostřed velkého dění nemusí být vždy výhodou. Znovu jen opakujeme, že podnik našeho formátu si zaslouží jednotné odborové vedení, silné, schopné a podporované většinou zaměstnanců, jinak se v budoucnu již nemusí spousta věcí povést.

Slavomír Vrabec

Naši proti Vaším

Sportovní stránky všech světových deníků komentují přestup století portugalské hvězdy RONALDA. Přestup za 2,5 miliardy korun. Je to šílenství a marnotratnost nebo snad cena reálná? Jisté je, že hvězda bude kopat za Real. Na přestupy došlo i mezi fotbalovými týmy „Našich“ a „Vašich“, ale tyhle zasáhly pouze kuloáry na o. z. ODRA.

Již tradičně nastoupily obě jedenáctky proti sobě na hřišti TJ Sokol Hrabyně, zajištěním Vířou Chaloupkou, kterému bylo svěřeno i soudcování. V dále u Památníku Ostravské operace vláda česká vlajka... a tak se mohlo začít. Dle pravidel OFS (Odrácký fotbalový svaz) se hrálo 3 x 20 minut s pětiminutovými přestávkami. První třetina byla rozpačitá, ale navrch měli modří „Vaši“ (středisko Důl). V tuto dobu burácelo z ochozů: „Modrááá je dobrááá“. Ve druhé třetině došlo k obratu. Po první chybě zadáků z týmu „Vašich“ se žlutí „Naši“ (středisko Povrch, vedení) ujali vedení zásluhou Břeti Funka. „Vaši“ vsadili na útok, ale chyběla koncovka, naopak „Naši“ těžili z rychlosti záložníků, což vedlo k druhému gólu do sítě „Vašich“ bombou made in Funk. Částečně narušená psychika skvělých „Vašich“ a euforie „Našich“ ze dvou vstřelených branek byla dovršena třetím gólem v provedení Tomáše Nováka. V tuto chvíli již znělo z ochozů: „Žlutááá je dobrááá“. „Naši“ vyhráli 3:0 a přebrali putovní pohár, který dosud zdobily prostory „Vašich“. Vyhrál celek, který předčil soupeře rychlostí a agresivní fot-

Soupeři pohromadě

balovou dynamikou. Sláva vítězům, čest poraženým.

„Pohár máte jen na léto“, zaznělo z tábora „Vašich“, ale tyto výhrůžky vyzněly naprázdno, neboť hráči obou týmů se již napájeli kvalitním pivním mokem, který by nám bez nadsázky mohl závidět i madridský Real. Kam se hrabe jejich cervesas.

Pak přišlo na řadu maso na roštu, které připravil Jirka Loskot. Potom ještě makové a tvarohové koláče, které byly dílem botačnické pekárny. Během tohoto závěru se všichni teplou vodou zcivilizovali a ošetřili si bolístky. Počasí se chovalo ve smyslu „sportu zdar“ a ne-

pusťlo ani kapku deště. „Média“ o všem informoval Pavel Kaša. Vedly se řeči a bylo fajn. Takové bylo páteční odpoledne 12. června 2009.

Miroslav Ševčík

Urputný boj

Turnaj v bowlingu

Ve dnech 26. 5. a 28. 5. se v Liberecké Tipsport aréně uskutečnil turnaj v bowlingu o Putovní pohár ředitele TÚU. Šlo o první pokus konfrontace hry, která je jak jsem zjistil mezi jednotlivými pracovišti velice rozšířená. Věkový průměr na o. z. TÚU není nejmenší a na bowling si troufnou i borci dříve narození, kterým soutěživost nechybí. Tento sport má oblibu u něžnější části populace a do soutěže přihlášená děvčata se rozhodně nenechala zahanbit. Vždyť i smíšené družstvo „Laborky“ obsadilo pátou příčku ze šestnácti zúčastněných družstev. Po odehrání turnaje a sečtení výsledků podle návrhu, ke kterému nebyla vznesena připomínka se pořadí na pomyslném stupni vítězů, jeví následovně.

První místo a tým i první zápis na putovní pohár si vybojovalo družstvo MTZ ve složení Jiří Piskáček, Miloš Bárta, Bořek Chlum, Jaroslav Vaněk pod názvem Tullamore Dew Team získalo 1820 bodů. Druhým se stal tým Beranů z VP-7 v sestavě Jiří Zeman, Karel Váner, Jiří Křemen, Milan Mílkovič, získal 1798 bodů, přispěla k nim nejlépe zahrnaná hra celého turnaje v podání Jirky Zemana (205 bodů).

Třetí stupeň si vydobylo družstvo STS-Alfa jehož sestavu ve složení Jiří Tůna, Luděk Jakubec, Pavel Měchura na poslední chvíli doplnil Oldřich Havlík za Milana Peldu, získalo 1715 bodů. Předání Putovního poháru ředitele TÚU se uskutečnil na oslavách Dne horníků. Připravuji malou video prezentaci celé akce.

Liberecká hala s deseti drahami neoplývá sice svižnou klimatizací, ale

poskytla stejné podmínky pro oba hráči dny, do kterých byl turnaj z důvodů směnnosti zaměstnanců rozdělen. Omlouvám se všem, které narychlo vyhlášený termín konání turnaje zaskočil, a rovněž těm, kteří počítali se zajištěním dopravy. Dopravu nejsem schopen zajistit pro všechny, a proto i na příště bude platit dostav se, jak můžeš.

Nechci hodnotit úspěch či neúspěch celé akce, nechávám to na účastnících. Všem ostatním, kteří prováhali přihlášení do turnaje, bych chtěl říci, že se nejdá o uzavření společnosti a ambice na obsazení prvních příček nejsou povinné. Jeden nápad pro zpestření příštího klání, že by také nastoupilo družstvo složené z bývalých zaměstnanců o. z. TÚU, považuji za realizovatelný. Děkuji všem, kteří svou účastí podpořili turnaj a těším se na další setkání.

Vildém Válek

Laguny, drén v rafinerii a odval Heřmanice

DOKONČENÍ ZE STR. 3

ci volně pohybovat po zavápněné části lagun. Unosnost stabilizovaných kalů není dostatečná, proto se zhotovitel rozhodl na vybudování čtyř přístupových cest (mol) přes celou šířku laguny R2.

Vpravo R3, uprostřed Ing. Prokeš, vlevo R2

Mola budou konstruována z převápněných kalů, mezivrstvy tvořené geotextilií a roznašecích rohoží, vyplněných vhodným materiálem z lokality. Šířka jednotlivých mol bude cca 9 m a mezi jednotlivými moly bude vzdálenost 20 m. Z těchto mol pak bude dostupná celá plocha laguny R2 a bude tak umožněno technologické zpracování a odtěžení veškerých kalů.

Na vleku u laguny vidím šapu, která se používá k zavrtávání vrtů v nepevném terénu.

Jdeme po hrázi mezi lagunami R2 a R3, na druhé straně je vidět nový objekt čistírny podzemních vod. Sanací lagun nyní řeší sdružení firem Čistá Ostrava. Na dostavbu drénu pod bývalou rafinerií Ostramo se dostaneme

z druhé strany, cestou mezi jejími rozpadajícími se objekty. Drén buduje firma Zakládání staveb.

Drén se buduje v nesoudržném prostředí, které tvoří zvodnělý šterkopisek. Na rozpracovaném úseku je vidět celý průběh prací, vzadu čouhají ze země ještě nezatloučené larseny. Po štetování se mezi prostorami stěnami z larsenů vybírá speciálním bagrem Raději nechám popis prací na odborníkovi.

Ing. Prokeš: „Budované vodní dílo – drén s označením HNO2 navazuje na v minulosti realizovaný drén HNO1,

ktej v celkové délce 580 m kopíruje patu hráze lagun, přilehlou ke kolejišti ČD. Celková délka právě budovaného drénu HNO2 bude 348 m a v jeho linii bude situováno celkem 8 čerpacích jímek. Tam, kde není možné z technických důvodů drén realizovat, bude tento systém doplněn o dalších 7 vrtaných čerpacích studní. Vlastní práce na drénu se zjednodušeně dají popsat jako zavibrování štetových stěn do nepropustného jílového podloží a vytvoření uzavřených sekcí o průměrné délce 25 m a šířce 1800 mm, jejich postupné odtěžení do hloubky cca 9,5 m, vybudování čerpacích jímek, řízený zásep drenážním materiálem, v zóně kolísání hladiny podzemní vody pak položení drenážních trubek a jejich zaústění do čerpacích jímek.

Následuje dosypání drenážním materiálem po úroveň původního terénu a vytažení štetovnic“.

Ing. Prokeš pak s námi projíždí areál

Budování drénu

Budování drénu

bývalé rafinerie, ve které pracoval a vysvětluje, kde stála která technologie. Je zajímavé, že za relativně krátkou dobu dokázala příroda, vítr, déšť a zakofeňující se stromy, jednotlivé průmyslové objekty zdevastovat. Na kraji bývalé rafinerie minerálních olejů se postupně zdvihají betonové sloupy budoucího dálničního mostu, který povede nad kolejištěm. Ruku si zde podává architektura 19. a 21. století.

Na odvalu Heřmanice

Některé části odvalu šachty Heřmanice jsou na omak teplé. Z desetimetrové trhliny v haldě stoupá kouř, kolem výduchu se tvoří sekundární minerály. Kusy bývalých proplátek i doprovozných hornin jsou tvrdé a mají načervenalou barvu, jsou vypálené, podobně jako cihly v cihlářské peci.

Ing. Jelínek říká: „To je důvod, proč odval hoří,“ a ukazuje kousek černého lesklého uhlí, další vzorek uhlí začíná připomínat koks.

„Zkoušeli jsme haldy na povrchu utěsnit, aby se k doutnajícími ložiskům nedostal vzduch, ale výsledek byl spíše problematický. Endogenní termické procesy v tělese odvalu zlikvidovaly v exponovaných lokalitách veškerou vysázenou i náleto-

Odvezená část odvalu

vou zeleň. Nyní se „horká,“ halda rozebírá. Materiál z její stěny se převáží na mezideponii, kde se rozhrne a vychladne. Tato haldovina se pak používá jako podkladový a výplňový materiál pro zemní práce.

Zatím bylo z odvalu Heřmanice zpracováno a odvezeno 950 tisíc tun haldoviny. Odběratele máme. Předpokládám, že naše koncepce, kdy na místo doutnajícího odvalu po čase znovu vybudujeme plně využitelnou krajinu dle územního plánu, bude nakonec oceněna úřady i občany,“ vysvětluje Dr. Ing. Jelínek.

Otto Hejnic

Kolem výduchu se tvoří sekundární minerály

1. patro pravé budovy objektu starých koupelen

1. patro levé budovy objektu starých koupelen

Na Dole Hlubina se konala industriální část divadelního festivalu Dream Factory 2009.

5. června dopoledne jsem na místě. V bývalých koupelnách mužstva jsou spolu s černými závěsy rozvěšeny fotografie Jiřího Sedláčka, zachycující už zbourané industriální stavby na Ostravsku. Součástí divadelního festivalu je prohlídka Dolu Hlubina.

Po areálu dolu nás provádí Ing. Jalůvka. Prohlídku začíná úvodní přednáškou v ředitelské vile, kde je hornická expozice. Pamětníkům se podařilo sehnat historické listinné materiály, od doby Rothschildů po diplomy z doby socialismu, dobové fotografie, závodní noviny a náborové plakáty. Ing. Jalůvka shrnuje historii zdejšího komplexu, postupně se rozvíjející těžbu koksovatelného černého uhlí, konec dolování a stávající rekonstrukční práce. Při obnově areálu spojili síly památkáři, architekti a další profesionálové. Po havarijních opravách střech se ukázala nutnost některé objekty zrekonstruovat.

Jdeme kolem budovy nových koupelen mužstva do těžní budovy, na ohlubené zlikvidované jámy Hlubina č. 2, kde se nachází také důlní lokomotiva, pak kolem prádla do strojovny s těžním strojem. Přípravuje se zabudování dalšího těžního stroje z dolu Habsburg – Pokrok v Petřvaldu. Pokračujeme kolem kompresorovny (době uzavěrky již probíhá montáž turbokompresoru z Petřvaldu) do industriální budovy starých koupelen mužstva, kde se zabudo-

vávají repliky původních dřevěných oken. Zdi budovy byly stabilizovány systémem Helifax, obdivujeme ocelovou nýtovanou vazníkovou konstrukci střechy se světlíky, ve štitcích jsou vyměněná dřevěná kaslíková okna. V prvním patře vzniknou nové kanceláře.

Na závěr prohlídky Ing. Jalůvka říká: „V letech 2002 – 2008 bylo v rámci obnovy národní kulturní památky Dolu Hlubina vynaloženo, včetně projektové dokumentace, celkem 62,4 mil. Kč, z toho 10,9 mil. Kč vlastních prostředků DIAMO, s. p., odštěpného závodu ODRA. Od července 2009 budou pokračovat práce na obnově rozvodny, starých koupelen mužstva a kompresorovny za dalších cca 4,1 milionu Kč.“

Divadelní představení připravil David Mírek, student DAMU. Zeptal jsem se ho, proč si vybral právě Hlubinu. Řekl:

Alternativní divadlo na Dole Hlubina

„Hledám prostor pro nové divadlo, které by mělo oslovit mnohem širší publikum. Zdejší industriální architektura má svoji osobitost a sílu, je to divadelní prostor, pro nové hry mnohem vhodnější než klasické divadelní jeviště.“

„Tady, na nádvoří šachty, a uvnitř, v Kupelce a na Spiczi, uvidíme alternativu, studentské divadlo, improvizaci a začínající herce?“ ptám se Davida Mírka.

„Tohle všechno, ale bude zde hrát i Zdena Hadrboľcová s Divadlem Na zábradlí Piskoviště, což je sevržený dramatický text,“ vysvětluje mi.

Čím to je? Vyhaslé Ostravské Hradčany, technologický komplex na sebe navazující, těžní věž, koksovna, vysoké pece, jsou symbolem slávy, už za Rakousko – Uherska bylo město průmyslovým srdcem celé monarchie. Také svědkem bolesti, jen na Hlubině výbuchy metanu zabily v roce 1867 62 havírů a v roce 1960 54 havírů. Tohle všechno asi je v areálu Hlubiny nějak cítit.

Kolem třetí se začíná. Na Spiczi, v bývalé známkovně, je jakýsi malý ring a uprostřed něj dvě dívky, Bílá a Černá. Začala divadelní hra Partie. Bílá: „Když jsem já výrazná, inteligentní a poměrně hezká žena, proč by ke mně nemohl existovat odpovídající muž? Nechci nic nemožného. Vtip, charisma, ne? Copak na to nemám právo?“

Černá: „A přijel král na bílém koni.“

Bílá: „Přece je nedržej v klecích!“

Bílá a Černá jsou kamarádky a zároveň soupeřky. Hra nabírá na tempu, když do ringu vstoupí hezký kluk. Myslím, že první pojmenovává fenomén posledních let, kdy páry mají děti po třicítce, pak ti dva, i když spolu žijí, jsou více méně volní, „na lovu.“

„Studujeme spolu na JAMU. Partie je založená na šachové partii. Černá královna je Lucie Končecová, Bílá Královna Petra Lorencová a Král je Radúz Mácha. Je to hra o Krále.“ říká Barbora Hercíková, autorka a režisérka představení.

Pospíchám do Kupelky, která už je

nasvícená, a přichází Ján Mikuš. Představení Werther, Werther je na motivy J. W. Goetheho. Tenhle drobný chlápek je fantastický mim a rozjíždí sugestivní strhující představení, domyšlené a dokreslené do posledního detailu.

Příští týden jsem volal Ing. Jalůvkovi, říkal, že se mu představení se Zdenou Hadrboľcovou velmi líbilo.

Co bylo na hraní ve Spiczi jedinečné? Hrál se půl metru od diváka, na plný kontakt. Když Bílá chtěla cigaretu, bezděčně jsem ji vytáhl a zapálil ji. Vzala si ji a pokračovala ve svojí roli. Něco podobného není na klasickém divadle možné.

V Kupelce neutěšené prostředí dotváří autentičnost bezvýchodného příběhu, Werther u J. W. Goetheho spáchá sebevraždu. Jenže když se mim už sotva potácí, náhle se za ním, na syrové světlé zdi, objevuje Michelangelův výjev ze Sixtinské kaple, k sobě se přibližující prsty, tedy že Bůh člověka zachrání.

Industriální prostředí opravdu umocňuje zážitek z představení, je to silnější než klasická inscenace v kamenném divadle. Tímto vás zvu na příští ročník divadelního festivalu Dream Factory. Určitě se přijďte podívat.

Hornické památky konzervují minulost. Divadelní představení jim vdechují nový život a odhalují krásu prostoru, hodnotu, která se nedá racionálně vyjádřit.

Když havíři říkají, že ta jejich těžní věž je krásná, tak proto, že kolem ní něco prožili, jenže těžní věž i technická architektura může být krásná sama o sobě, i když už je nefunkční.

Otto Hejnic

Představení Partie - Lucie Končecová a Petra Lorencová

Ján Mikuš

DIAMO

Podnikový občasník s. p. DIAMO Stráž pod Ralskem. Vydává vedení s. p. Vychází zpravidla jednou v měsíci.
Vedoucí redaktor Otto Hejnic.
Adresa redakce: DIAMO, s. p.,
471 27 Stráž p. R.,
tel.: 487 892 084, fax: 487 851 571
e-mail: hejnic@diamo.cz
Sazba: PANTYPE, s. r. o., Liberec
Tisk: GEOPRINT Liberec
Pro vnitřní potřebu s. p. DIAMO